

Handlingsplan

Hjälpmedel Dalarna FV 86

Bakgrund och disposition

Det här dokumentet utgör del av uppdraget *En hållbar framtid för Region Dalarna*. Dokumentet syftar till att ge övergripande insyn i förvaltningens arbete att ta fram en handlingsplan för att möta Region Dalarnas ekonomiska utmaningar. Under rubrikerna förutsättningar och nuläge beskrivs utgångspunkten för förvaltningens arbete med handlingsplanen, med tyngdpunkt vid ekonomisk prognos. Under huvudrubriken *Handlingsplanens insatser* beskrivs kortfattat de insatser som finns i förvaltningens handlingsplan. Dessa är översiktligt grupperade i omedelbara, strategiska och anpassande insatser – grupperingen används i huvudsak för att bryta ner antalet insatser och underlätta för läsaren. I slutet av dokumentet redovisas en bedömning av risker och konsekvenser för insatser som framkommit i arbetet.

Förutsättningar

Hjälpmedel Dalarna arbetar utifrån Hjälpmedelsnämndens avtal och uppdrag och förvaltningen strävar mot ett nollresultat, eventuellt överskott återbetalas utifrån hur respektive enhet har nyttjat Dalarnas Hjälpmedelscenters (DHC:s) tjänster.

Nuläge

Under de senaste åren har förvaltningen fortsatt att effektivisera verksamheten genom översyn av arbetsprocesser och förbättrad resursanvändning bl.a. genom strävan mot ett "hållbart sortiment".

Noggrann behovsanalys och återhållsamhet råder inför tillsättning av vakanta tjänster, resor, konferenser, utbildningar och kurser. Arbetet har gett effekt och är även en nödvändighet för att kunna täcka kommande hyresökningar till följd av den lokalförändringsprocess som pågår.

2023-2024 ser förvaltningen möjlighet att lämna ett ekonomiskt överskott. Detta förutsatt att förskrivningsmönster, riktlinjer och kriterier för vilka hjälpmedel som förskrivs/får förskrivas är stabila. Om förskrivningsmönstren förändras genom ökade antal förskrivningar prognostiseras (utifrån dagens leverantörspriser) överskottet att öka. Minskar antalet förskrivningar bedöms överskottet minska.

Gruppering	2023	2024	2025	2026* -
Hjälpmedelkostnader**	0,5 mnkr	0	0	0
Verksamhetsintäkter försäljning**	2 mnkr	0	0	0
Personal	0	0	0	0
Lokalkostnader nya lokaler***	0	0	Nya lokaler?	Nya lokaler?
SUMMA			3-3,5 mnkr	3-3,5mnkr

*Förvaltningen strävar efter att flytta in i nya lokaler 2025-2026 vilket kommer generera högre hyreskostnader (ca 10 300 000kr/år). Beslutad plan för finansiering finns genom effekthemtagningar av effektiviseringar och prisförändringar (HJN 2022/44).

** Leverantörerna höjer priserna. Hjälpmedelkostnaderna för förvaltningen genererar höjda hyres- och försäljningsintäkter utifrån den prismodell som Hjälpmedelsnämnden har.

*** Ökad kostnad för HoS utifrån kalkylerad prisförändring från DHC i och med högre lokalkostnader (HJN 2022/44). Siffrorna är uträknade ifrån DHC:s intäkter 2022.

Handlingsplanens insatser

Alla medarbetare inom Hjälpmedel Dalarna har varit delaktiga i att ta fram handlingsplanen. Diskussioner har förts vid arbetsplatsträffar och engagemanget har varit stort och genererat många goda förslag.

Omedelbara insatser

Vakanshållning av tjänster och översyn av roller vid t ex. egen uppsägning, pensionsavgångar etc.

Processöversyn returhantering av hjälpmedel. Effektivare hantering av hjälpmedel som kommer i retur leder till färre nyinköp vilket ger god hållbarhet.

Öka dialogen och medvetenheten kring vart vi kan minska/vara mer restriktiva gällande inköp (t ex kläder och verktyg, förbrukningsmaterial, abonnemang etc.).

Senarelägga nyligen uppkommen verkstadsinvestering (maskiner).

Planerad utbildningssatsning på förvaltningens chefer skjuts upp.

Prognosen för förvaltningens resultat pekar på ett överskott för 2023 vilket innebär att förskrivande enheter inom region och kommuner kommer att återbetalas.

Ett nytt distributionsavtal för inkontinenshjälpmedel har ingåtts vilket innebär lägre kostnader än tidigare.

Omedelbara insatser	Mål, ekonomisk effekt tkr		
	2023	2024	2025
Insats			
Vakanshållning av tjänster (inkl. adm. tjänst hantering hjälpmedelsavgifter)	504	504	84
Processöversyn - returhantering hjälpmedel (pågående)	54,6	54,6	42
Ökad restriktivitet gällande inköp (kläder, verktyg, material/förbrukningsartiklar, abonnemangsavgifter MEX/Telefoni...)	92,4	134,4	0
Senarelägga investering verkstad	8,4	8,4	8,4
Fortsätta med biståndsarbete. Kontainerhyra sparas för 1-2 kontainers/mån	33,6	33,6	33,6
Planerade utbildningsinsatser för chefer minskas	42	0	0
Prognos för resultat 2023 - överskottet fördelas tillbaka till respektive huvudman	3780	840	0
Nytt distributionsavtal för inkontinenshjälpmedel	252	252	252

Anpassande insatser

Processöversyn av intern lageradministration och utprovning/förskrivning utifrån verksamhetsplan 2023 för att komma åt kvalitetsbristkostnader. "Bulkvaror"/Hjälpmedel för tidig hemgång och prioriteringsnivå 1 enligt [Hjälpmedelspolicy](#) undantas.

Införa självcheckning i förvaltningens receptioner, förutsätter fungerande systemstöd i nytt VIS.

Översyn av avtal, samarbete och lager med Samhall. Möjlighet att genom ledning/styrning organisera förvaltningens arbete effektivare samt stödja Samhall i avtalsenliga arbetsuppgifter. Kvalitetssäkring även utifrån ett hållbarhetsperspektiv med återanvändning av hjälpmedel.

Öka medvetenheten hos förskrivande enheter kring förskrivningsmönster och förståelse för vikten av att välja rätt hjälpmedel. Detta genererar besparingar för Hälso-och sjukvården och Dalarnas kommuner. Gäller t ex. förskrivning av antidecubitusmadrasser och inkontinenshjälpmedel. Demografin pekar mot allt äldre befolkning vilket innebär att hjälpmedelsbehovet kommer att öka och då blir det ännu viktigare att rätt hjälpmedel förskrivs.

Införa IT/molntjänster för programmering och avläsning av felkoder på hjälpmedel. Detta skulle frigöra tid för hjälpmedelstekniker att utföra andra arbetsuppgifter.

Förändringar av arbetssätt mot habiliteringen för att kunna möta nuvarande/framtida resurskris. Görs i dialog och främst genom att göra

insatser som effektiviserar habiliteringens arbetssätt för att gagna patientgruppen.

Kvalitetssäkra arbetssätt för användning av begagnade reservdelar till elrullstolar för att öka nyttjandet av begagnade elrullstolar.

<u>Anpassande insatser</u>	Mål, ekonomisk effekt tkr		
Insats	2023	2024	2025
Processöversyn utprovning/förskrivning av hjälpmedel	168	420	420
Självincheckning i samtliga receptioner - förutsätter systemstöd i nya VIS	0	0	210
Processöversyn intern lageradministration för att bromsa hjälpmedelskostnadsökningar	420	420	420
Processgenomgång Samhall - avtal, samarbete, lager	252	546	546
Se över förskrivningsmönster för förskrivande enheter med fokus på följsamhet av riktlinjer. Exempelvis behandlande madrasser, andningshjälpmedel, katetrar, inkontinenshjälpmedel m.fl.	84	210	420
IT/Molntjänster - Programmering och avläsning av felkoder på hjälpmedel tex elrullstolar, APAP	67,2	134,4	84
Förändringar av arbetssätt mot habiliteringen för att kunna möta nuvarande/framtida resurskris. Görs i dialog och främst genom att göra insatser som effektiviserar habiliteringens arbetssätt för att gagna patientgruppen.	21	42	0
Kvalitetssäkra nuvarande arbetssätt kring användning av begagnade reservdelar till elrullstolar samt således ökat nyttjande av begagnade elrullstolar.	126	252	294

Strategiska insatser

Minska inköp av leverantörer där DHC inte har avtal, alternativt skriva avtal med dessa. 2022 gjordes inköp för ca 23 Mnr utan avtal pga. att avtalade leverantörer ej kunnat leverera och för att det saknas avtal för flera små produktområden som i sig inte kommer upp i summor som kräver upphandling.

På längre sikt införa tvingande utbildningsinsatser för förskrivare med följd att all förskrivning ska gå genom portal, behörighet ska krävas även för "sällanförskrivare" som i dag i stor utsträckning ringer in sina förskrivningar/beställningar.

Fasa ut butiksförsäljning av hjälpmedel. Butikerna i Falun, Mora och Borlänge samt försäljningen i Ludvika läggs ned. Visningsmiljön för

hjälpmedel finns kvar i Borlänge och fokuserar på arbetet med god och nära vård samt förebyggande aktiviteter.

Strategiska insatser	Mål, ekonomisk effekt tkr		
	2023	2024	2025
Insats			
Minska inköp från leverantörer DHC inte har avtal med, alternativt skriva avtal med dessa. 2022 gjordes inköp för ca 23 Mnrk utan avtal (pga. att avtalade leverantörer ej kunnat leverera och att det saknas avtal för flera små produktområden)	210	210	210
Införa tvingande utbildningsinsatser för förskrivare. All förskrivning ska gå genom portal, behörighet ska krävas även för "sällanförskrivare".	0	0	210
Avsluta butiksförsäljning av hjälpmedel	0	420	420

Övriga insatser

Ej angivna i tabell.

- Hur kan vi skapa acceptans kring att vi inte kommer bli fler anställda? Samma mängd personer ska hantera ett högre flöde. Under omställningen kan det leda till ökad stress och även ökad sjukfrånvaro.
- Framhålla vikten av att det proaktiva och hälsopreventiva arbetet måste fortsätta! (bla. genom GNV)
- Viktigt att behålla graden av kompetensutveckling både mot egna medarbetare och förskrivare/kunder.
- Fördjupa arbetet med att bli en lärande organisation. Med fördel kan förvaltningen och i stort hela Region Dalarna ha fokus på värdeadderande arbete och högflödeseffektivitet
- Förhoppning att DHC blir sortimentsansvariga även för området välfärdsteknik inom socialtjänsten (samordningsvinster – personalresurser, upphandling, samlad kompetens). Den modell som tagits fram inom Västra Götalandsregionen [Länk](#) anpassas och överförs till Region Dalarna och Dalarnas kommuner. Utredning initierad att starta under 2023

Godkänt
2023-03-01

 Versionsnummer
1.0

Giltigt t.o.m.

Diarienummer

		Kortfattad risk- och konsekvensbeskrivning				
Kat.	Insats	Verksamhet, egen	Verksamhet, annan	Medborgare, utbud/service	Medarbetare, risk	Hållbarhet, långsiktigt
Omedel.	Vakanshållning av tjänster (inkl. adm. tjänst hantering hjälpmedelsavgifter)	Av stor vikt att arbeta med effektiva arbetssätt och flöden/processer.	Viss latens eller ökad vänta/handläggningstid		Ökad arbetsbelastning och stress.	
Omedel.	Processöversyn - returhantering hjälpmedel (pågående)	Effektivare hantering av hjälpmedel som kommer i retur. Minskat antal fel i returhanteringen Ökad tidsåtgång för utbildning och rekonditionering.				Viktigt ur ett hållbarhetsperspektiv
Omedel.	Ökad restriktivitet gällande inköp (kläder, verktyg, material/förbrukningsartiklar, abonnemangsavgifter MEX/Telefoni...)	Behov av tät dialog med medarbetarna		Ingen risk	Risk för missnöje, stress	Bra med en översyn men får inte drivas så att arbetet i vardagen försvåras
Omedel.	Senarelägga investering verkstad	Behov av tät dialog med medarbetarna		Ev. förlängda handläggningstider	Risk för missnöje, stress	Nödvändig investering på sikt
Omedel.	Fortsätta med biståndsarbete. Kontainerhyra sparas för 1-2 kontainers/mån	Ingen risk	Ingen risk	Ingen risk	Ingen risk	Ingen risk
Omedel.	Planerade utbildningsinsatser för chefer minskas	Ingen direkt påverkan på kort sikt	Ingen risk	Ingen risk	Ingen risk	Inte hållbart i längden, även chefer behöver få kompetensutveckling
Omedel.	Prognos för resultat 2023 - överskottet fördelas tillbaka till respektive huvudman	Ökad efterfrågan och bestående förskrivningsmönster		Ingen påverkan	Hög belastning på vissa poster	

Upprättat av Nordquist Arvid /Regionstyrelsens förvaltning Ekonomienhet /Falun

Godkänt av Eriksson Kirsi /Regionstyrelsens förvaltning Ekonomienhet /Falun

För verksamhet Ekonomienhet

Dokumentsamling

Kat.	Insats	Verksamhet, egen	Verksamhet, annan	Medborgare, utbud/service	Medarbetare, risk	Hållbarhet, långsiktigt
Omedel.	Nytt distributionsavtal för inkontinenshjälpmedel		Bättre prisbild för distribution av inkontinenshjälpmedel			
Anpassa	Processöversyn utprovning/förskrivning av hjälpmedel	Minskade hyresintäkter. Upplevd ökad arbetsbelastning under framtagandet av material. Uppföljningen av mindre ekonomiska förändringar leder till mycket handpåläggning vilket minskar besparingen	Minskad debitering	Verksamheten strävar efter att tillgodose de bedömda behoven		God hållbarhet med besparingspotential.
Anpassa	Självincheckning i samtliga receptioner - förutsätter systemstöd i nya VIS	Systemstöd - Cosmic, minskat behov av personalresurser		Opersonlig första kontakt för besökare		
Anpassa	Processöversyn intern lageradministration för att bromsa hjälpmedelskostnadsökningar	Ökad arbetsbelastning för att genomföra processöversynen. Kan bli längre ledtider inför utprovning/anpassning med färre hjälpmedel/tillbehör/reservdelar på lager. "Bulkvaror"/Hjälpmedel för tidig hemgång undantagna.	Ev. längre ledtider för utprovning/anpassning g/repairation och påfyllnad av obemannade förråd	Ev. längre ledtider för utprovning/anpassning/repairation	Risk för stress, förändrade arbetssätt som tar tid att införa	Åtkomst av kvalitetsbristkostnader
Anpassa	Processgenomgång Samhall - avtal, samarbete, lager	Ökad ekonomisk styrning och kvalitetskontroll av Samhalls avtalsenliga uppdrag. Möjlighet att genom ledning/styrning organisera förvaltningens arbete effektivare samt stödja Samhall i avtalsenliga arbetsuppgifter. Möjlighet att träffa nytt avtal överensstämmande med befintligt behov. Kvalitetssäkring även utifrån ett hållbarhetsperspektiv med återanvändning av hjälpmedel.	Ingen verksamhet inom Region Dalarna eller Dalarnas kommuner. En möjlig konsekvens för Samhall på lång sikt kan bli intern effektivisering och anpassning av personalstyrka.	Förbättrad kvalitet mot medborgare/kund samt förbättrad förvaltning av skattemedel.	Ingen risk. Förtydliga och kvalitetssäkra interna arbetssätt och genom detta förbättrad arbetsmiljö.	Mycket god hållbarhet över tid kort- som långsiktigt. Goda möjligheter att minska kvalitetsbristkostnader radikalt inför arbetssätt kopplade till nybyggnation i Borlänge.

Kat.	Insats	Verksamhet, egen	Verksamhet, annan	Medborgare, utbud/service	Medarbetare, risk	Hållbarhet, långsiktigt
Anpassa	Se över förskrivningsmönster för förskrivande enheter med fokus på följsamhet av riktlinjer. Exempelvis behandlande madrasser, andningshjälpmedel, katetrar, inkontinenshjälpmedel m.fl.	Förbättrade möjligheter att rätt produkt används vilket kan påverka inköpsmönster/volymer positivt. Lägga mer tid på utbildning mot förskrivare, minska tiden för utprovning.	Minskade kostnader för förskrivande enheter såväl för region som kommun.	Stärkt patientsäkerhet med rätt hjälpmedel till rätt patientgrupp/behov. Möjlighet även att påverka mängd trycksår om förskrivningsmönster ändras. Förutsätter kompetens hos förskrivare genom ökat utbildningsutbud.	Kommer att innebära resursfördelning mot kartläggning, konsultation samt för vissa produktgrupper ökat antal erbjudna utbildningar.	God hållbarhet med stor besparingspotential. Målsättning: minskat antal felförskrivning, minskat antal förskrivningar av mest avancerade och kostsamma behandlande madrasser (samt ev. andra liknande hjm).
Anpassa	IT/Molntjänster - Programmering och avläsning av felkoder på hjälpmedel tex elrullstolar, APAP	Frigör tid för hjälpmedelstekniker som nu går åt att felsöka då uppdateringar mm sätter hinder i förberedelser, rekonditionering/inställning och reparation.	Mer tid åt utprovningar, tekniska tjänster som kapar ledtider.	Förbättrad service Stärkt patientsäkerhet		God hållbarhet Målsättning: minska antalet timmar för felsökning och mertid beroende på att programvara ej fungerar med 60%.
Anpassa	Förändringar av arbetssätt mot rehabiliteringen för att kunna möta nuvarande/framtida resurskris. Görs i dialog och främst genom att göra insatser som effektiviserar rehabiliteringens arbetssätt för att gagna patientgruppen.	Delvis ökade resor i länet för att komma närmare förskrivare/patient. Stärker patientsäkerhet.	Ökad effektivitet genom att undvika resor, styra resurs geografiskt, digitala alternativ med mera.	Förbättrade möjligheter till prioritering för patient och delvis minskade resvägar. Förbättrad patientsäkerhet i form av enklare prioritering samt i vissa fall kortare väntetid till insats/uppföljning.	Ökad arbetsbelastning/ökad resursbehov	Om resurs är tillräcklig finns god hållbarhet. Analysen är att vår service skulle på ett effektivt sätt delvis kunna kompensera för brist på förskrivare inom rehabiliteringen.
Anpassa	Kvalitetssäkra nuvarande arbetssätt kring användning av begagnade reservdelar till elrullstolar samt således ökat nyttjande av begagnade elrullstolar.	Möjlighet att få kontroll på lagerhållning av relevanta reservdelar. Möjlighet att genom reparation inom ramen för kvalitet och MDR undvika inköp av nya elrullstolar och reservdelar. Målsättning: minska nyinköp med 5% samt minska nyinköp av reservdelar 5-10%		Förbättrad service utifrån förlängd livslängd av produkt och kundnöjdhet (undvikande av ny utprovning) Förbättrad hållbarhet genom ökad användning av begagnade elrullstolar	Ingen risk	God hållbarhet med besparingspotential.

Kat.	Insats	Verksamhet, egen	Verksamhet, annan	Medborgare, utbud/service	Medarbetare, risk	Hållbarhet, långsiktigt
Strateg.	Minska inköp från leverantörer DHC inte har avtal med, alternativt skriva avtal med dessa. 2022 gjordes inköp för ca 23 Mnr utan avtal (pga. att avtalade leverantörer ej kunnat leverera och att det saknas avtal för flera små produktområden)	Det blir merarbete om upphandling ska genomföras inom alla mindre produktområden	Ingen risk	Kan generera förlängda ledtider	Stress, missnöje om arbeten inte kan slutföras inom rimlig tid.	
Strateg.	Införa tvingande utbildningsinsatser för förskrivare. All förskrivning ska gå genom portal, behörighet ska krävas även för "sällanförskrivare".	Merarbete initialt inom verksamheten med att intensifiera utbildningsinsatser kring förskrivareutbildning, utbildning i portal, behörighetsstyrning osv.	På sikt minskade kostnader för förskrivande enheter såväl för region som kommun genom att det är behöriga förskrivare med god produktkännedom	Stärkt patientsäkerhet med rätt hjälpmedel till rätt patientgrupp/behov.	Ingen risk	God hållbarhet med besparingspotential.
Strateg.	Avsluta butiksförsäljning av hjälpmedel	Hjälpmedelsbutikerna i Falun, Mora och Borlänge samt försäljningen i Ludvika läggs ned. Visningsmiljön för hjälpmedel finns kvar i Borlänge och fokuserar på arbetet med god och nära vård samt förebyggande aktiviteter.	Negativt - Viss initial påverkan för avdelningar på lasaretten i Mora och Falun som köper produkter via butikerna. Positivt - bättre lokalutrymmen för hjälpmedelscentralen i Mora.	Minskade möjligheter att köpa hjälpmedelsprodukter som inte är vanligen förekommande på den öppna marknaden.	Tjänster riskerar att försvinna.	Hållbarheten bedöms som bra